

JOSEFOV
PEVNOSTNÍ MĚSTO

2025

ZPRÁVA O ZÁCHRANĚ PEVNOSTNÍHO MĚSTA JOSEFOV

ZA ROK 2025

ÚTVAR ZÁCHRANA JOSEFOVA

Město Jaroměř
Odbor majetku města
Útvar Záchrana Josefova

Zpráva o záchraně pevnostního města Josefov za rok 2025
V Jaroměři dne 15. února 2026

OBSAH

Úvod	3
Manažerské shrnutí	4
Záchrana bývalé vojenské nemocnice	5
Provozovatel	6
Etapy projektu	8
Průzkumy a studie	8
Oprava střechy	9
Záchrana Jezdecké kasárny	11
Průzkumy a studie	11
Oprava střechy	12
Související projekt	13
Živý Bastion I	14
Generel	15
Master plán	16
Využívání jiných zdrojů financování	17
Evropské zdroje financování	17
Národní zdroje financování	18
Regionální zdroje financování	18
Přehled dalších objektů v Josefově a jejich financování	19
Kostel	19
Velitelství (č. p. 1)	20
Nový důstojnický pavilon (č. p. 6)	20
Zásobovací úřad (č. p. 8)	20
Starý důstojnický pavilon (č. p. 9)	20
Bastion I (č. p. 34, 238)	21
Stavební ředitelství (č. p. 350)	21
Korunní hradby	21
Partnerství a publicita	23
Hodnocení rizik	24
Závěr	26
Seznam zkratk	27
Internetové zdroje	29
Příloha č. 1 Monitoring dotačních projektů	30
Evropské zdroje financování	30
Krajské zdroje financování	34

ÚVOD

Útvar Záchrana Josefova (dále jen „ÚZJ“) zařazený pod odborem majetku města Městského úřadu Jaroměř předkládá Ministerstvu pro místní rozvoj ČR (dále jen „MMR“) na základě čl. 3, bodu 3. „Dohody o spolupráci při obnově a rozvoji pevnostních měst Terezín a Josefov“ *výroční zprávu o využití prostředků státního rozpočtu na obnovu pevnostních měst obsahující také harmonogram dalších prací a projektů pro následující kalendářní rok* (dále jen „výroční zpráva“), a to za rok 2025 k 15. 2. 2026 na základě informací dostupných k 31. 1. 2026. Ve zprávě jsou však z důvodu zachování celistvosti pohledu na záchranu pevnostního města uváděny všechny hlavní aktivity vedoucí k záchraně Josefova, a pro úplnost jsou místy uvedeny i předchozí aktivity z roku 2024, popř. z let dřívějších.

Do roku 2033 je na obnovu Terezína a Josefova připraveno 3,446 miliardy Kč. Josefov samotný může čerpat více než 1,5 mld. Kč. Konkrétně 858 mil. Kč ze *Systémového programu obnovy a rozvoje pevnostního města Josefov* (dále jen „Systémový program“, zk. „SP“) a výhradně na dvě budovy (bývalou vojenskou nemocnici a Jezdeckou kasárnu) 650 mil. Kč z *Havarijního programu vyhlášeného na základě Usnesení vlády ČR ze dne 13. září 2023 č. 688, k obnově a rozvoji pevnostních měst Terezín a Josefov* (dále jen „Havarijní program“, zk. „HP“). Částky jsou uváděny v případě využití maximální míry kofinancování z uznatelných nákladů a se započtením příspěvků z rozpočtu Královéhradeckého kraje a z rozpočtu města Jaroměře.

Mimořádná finanční injekce představuje největší šanci za poslední desetiletí, jak zachránit historické dědictví pevnostních měst a dát jim nový smysl pro 21. století. Obnova Josefova i Terezína nese symbol úcty k minulosti, je ovšem také impulsem pro budoucnost – pro vznik živých, kulturně a komunitně bohatých a hospodářsky soběstačných měst. Díky poskytnutým financím mají Terezín a Josefov šanci dosáhnout úrovně ostatních již opravených pevností a pevnostních měst v Evropě.

MANAŽERSKÉ SHRNUÍ

Strategický cíl pro rozvoj Josefova

- dlouhodobým cílem je realizace projektů vedoucích ke vzniku nových pracovních míst, ke zvýšení poptávky po bydlení, službách a k celkovému zlepšení socioekonomické stability území
- klíčovým nástrojem tohoto rozvoje je konverze velkých havarujících historických brownfieldů v centru pevnostního města, a to na funkční objekty s celodenním provozem

Záchrana bývalé vojenské nemocnice (strategický projekt)

- charakter projektu: vznik sociálně-zdravotnického zařízení a bytů zvláštního určení
- strategický přínos:
 - **až 350 nových pracovních míst**
 - zásadní impuls pro zaměstnanost, rozvoj služeb a využití bytového fondu v Josefově
 - ochrana a nové využití významné historické památky
- financování (do r. 2033): cca 500 mil. Kč z MMR, 300 mil. Kč z MK, dále KHK, město Jaroměř
- **dokončeno:** geodetické zaměření (2022), mykologický průzkum krovů a sanace krovů (2024), projektová dokumentace opravy střech (2025), stavebněhistorický průzkum (2025)
- **v realizaci:** architektonická studie objektu (dokončení 2026)
- **plánováno:** stavebnětechnický průzkum (zadání v r. 2026), oprava střech v letech 2026–2028 (odhad 130 mil. Kč), výběr provozovatele zařízení (2026)
- Model PPP/DBFO:
 - Původně zvažován, konzultován s MMR a KHK (souhlas)
 - po PTK nebyl nalezen zájemce → město zvolilo kombinovaný model (město část DB)

Jezdecká kasárna (největší brownfield města)

- charakter projektu: dosud bez stanovené funkční náplně (záměr na zřízení depozitáře krajských institucí stále není potvrzen; ekonomicky a rozvojově zřejmě nevhodný)
- cílem roku 2025 bylo vytvořit podklady pro rozhodnutí o budoucím využití objektu
- **dokončeno:** stavebněhistorický průzkum (2022), mykologický průzkum krovů a sanace krovu (2024), projektová dokumentace opravy střech (2025), nadlimitní VZ na studii proveditelnosti, architektonickou studii, STP a participaci (podpis smlouvy leden 2026)
- **plánováno:** VZ na kompletní opravu střechy v letech 2026–2028 (odhad 160 mil. Kč)

Živý Bastion I (rozšíření turistického areálu pevnosti)

- financování: MMR, IROP, Program regenerace MK, INTERREG, krajský rozpočet
- **stav:** dokončena architektonická studie, příprava žádosti do IROP dokončena, dílčí etapy opravy hradeb prováděny již od roku 2014, aktuálně probíhá oprava dvojité kasárny na č. p. 34

Generel – zadání v návaznosti na Terezín v roce 2026

Master plán – zadání v návaznosti na Terezín v roce 2026

Další opravy hradeb – příprava a realizace probíhá operativně

ZÁCHRANA BÝVALÉ VOJENSKÉ NEMOCNICE

Město Jaroměř dlouhodobě avizuje cíl zřídit v budově bývalé vojenské nemocnice sociálně-zdravotnické zařízení tak, aby vznikem nových pracovních příležitostí došlo k postupnému rozvoji Josefova poptávkou po bytech, službách apod. V tuto chvíli se Josefov potýká s nedostatkem kvalitních pracovních míst. Pro projekt záchrany bývalé vojenské nemocnice je ze Systémového programu připravována projektová dokumentace a vlastní oprava objektu v mezích dotačních podmínek, přičemž se na opravu bývalé nemocnice počítá s využitím cca 500 mil. Kč ze Systémového programu.

Bývalá vojenská nemocnice v Josefově, která byla vystavěna v letech 1785 až 1788 je ve vlastnictví města Jaroměře od roku 2006 (předchozím majitelem byla Armáda ČR). Objekt byl již při převzetí značně zdevastovaný. V minulosti probíhaly nezbytné údržbové práce, jejichž cílem bylo zastavení dalšího chátrání budovy. Objekt je zapsán do Národní databáze brownfieldů.

Dlouhodobým záměrem města je zřídit v budově sociálně-zdravotnické zařízení a byty zvláštního určení. Tento záměr reaguje na probíhající demografickou změnu v České republice, zejména na stárnutí populace a s tím související rostoucí poptávku po dostupné zdravotní, následné a sociální péči. Město se tímto krokem připravuje na zvýšený podíl seniorů a osob se specifickými potřebami, kterým chce zajistit důstojné a kvalitní zázemí přímo v jejich kraji. Zařízení tohoto druhu v regionu chybí, nebo má pro budoucnost nedostačující kapacity. Umožní žádanou kombinaci zdravotní a sociální péče na jednom místě. Současně podpoří rodiny pečující o své blízké a přispěje k prevenci sociálního vyloučení a osamělosti seniorů, obzvláště zapojením silného kulturního zázemí pevnostního města. Z hlediska deinstitucionalizace je projekt zaměřený na zajištění komfortnějšího prostředí pro klienty (např. primárně pokoje s jedním nebo dvěma lůžky). Velkou výhodou projektu je také navržené praktické propojení dvou provozů (bytů zvláštního určení a institucionalizovaných lůžek), což zajistí citlivý a komfortní přístup pro budoucí uživatele zařízení.

Projekt je v souladu s klíčovými strategickými dokumenty ČR reagujícími na dlouhodobé demografické změny. *Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2021–2025*, včetně navazujících akčních plánů, identifikuje kromě potřeby obecné deinstitucionalizace i nutnost posílení kapacit dlouhodobé a institucionální péče a zdůrazňuje význam integrace zdravotních a sociálních služeb. Tyto priority jsou dále rozpracovány v dokumentech zdravotní politiky státu, zejména ve strategickém rámci *Zdraví 2030* a v *Národním plánu rozvoje geriatrické péče*, které upozorňují na nedostatečnou dostupnost následné a geriatrické péče v regionech. Projekt tak představuje konkrétní implementaci těchto strategických cílů na místní úrovni.

Projekt též vychází z priorit Královéhradeckého kraje v oblasti sociální. V rámci komunitního plánování sociálních služeb KHK je průběžně aktualizován Střednědobý plán sociálních služeb KHK (2024–2026), ze kterého plyne potřeba realizace nového sociálně-zdravotnického zařízení v KHK. Obecně vzato, v KHK chybí jednak domovy důchodců (popř. LDN, NIP, DIOP, DOZP apod.), ale také stacionáře denního charakteru, domovy se zvláštním režimem nebo byty zvláštního určení podporované pečovatelskou službou.

Dále, chystanou intervencí v Josefově vznikne až 350 nových pracovních míst v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví, administrativy i technického zajištění provozu. Tento počet pracovních míst zásadním způsobem pozvedne ekonomický výkon Josefova, zvýší zaměstnanost, posílí kupní sílu obyvatel a zejména podpoří rozvoj celé řady navazujících služeb a podnikatelských aktivit, což je pro Josefov klíčové. Projekt je významným impulsem pro zajištění dlouhodobého hospodářského rozvoje pevnostního města a využití jeho plného potenciálu, např. i z hlediska bytového fondu.

MMR zařadilo tento projekt mezi strategicky významné investice a s městem Jaroměř uzavřelo v roce 2024 Memorandum o spolupráci, a to v rámci implementace Národní strategie veřejného zadávání v České republice pro období let 2024 až 2028, která je zaměřena na zvyšování časové a personální efektivity zadávání veřejných zakázek a maximalizaci hodnoty za peníze (value for money). MMR jakožto gestor ZZVZ též poskytlo městu Jaroměř experta MMR (pro naplnění cílů zmíněné strategie MMR poskytuje podporu strategicky významným investicím a jejich zadavatelům).

Projekt zároveň představuje smysluplné a udržitelné využití rozsáhlé historické budovy, která je významnou a ceněnou součástí Josefova. Její revitalizace přispěje k ochraně kulturně-historického dědictví, zamezí další degradaci objektu a povede k postupnému oživení celého území. Zvýšený pohyb osob a celodenní provoz zařízení rovněž přispějí ke zvýšení bezpečnosti a celkové atraktivity lokality.

Provozovatel

Zařízení bude provozovat soukromý subjekt, který bude vybrán na základě veřejné zakázky zahájené v roce 2026. Provozovatel bude dohlížet na opravy a postupnou revitalizaci budovy již od roku 2026, a to tak, aby byla zajištěna účelnost, hospodárnost a dlouhodobá udržitelnost vynaložených veřejných i soukromých prostředků. Zapojení partnera již od počáteční fáze vede k optimalizaci technických řešení, nákladů a ke snížení rizika změn v průběhu výstavby, přičemž by byla posílena motivace partnera vzhledem k jeho budoucí roli provozovatele zařízení.

Za vhodnou metodu záchranu objektu byla zprvu identifikována metoda PPP projektu „Design, Build, Finance & Operate“ (DBFO). Projekt ve formě DBFO by vedl k výběru jednoho smluvního partnera v rámci jediného zadávacího řízení podle ZZVZ, který by byl odpovědný za projektovou přípravu, provedení rekonstrukce, případnou spoluúčast na financování a následnou údržbu a provoz nově vzniklého sociálně-zdravotnického zařízení po předem stanovenou dobu. Uplatnění modelu DBFO mělo přinést snížení administrativních a realizačních rizik na straně města, omezení nutnosti koordinace více samostatných VZ a urychlení přípravy i realizace projektu. Náklady by byly rozděleny na část hrazenou z dotací v souladu s jejich podmínkami a na část nad rámec dotační podpory, kterou by neslo město, popřípadě vybraný partner. Realizace projektu by byla podmíněna souladem s pravidly veřejné podpory.

Město Jaroměř se s plánem na využití DBFO pro záchranu budovy oficiálně obrátilo na MMR a KHK dopisem ze dne 12. 3. 2025. MMR odpovědělo dopisem ze dne 21. 3. 2025, kde byl udělen souhlas s případným využitím této formy VZ. Rovněž KHK se ve své odpovědi k využití DBFO vyjádřil pozitivně, a navíc doporučil realizaci studie proveditelnosti pro zhodnocení variant řešení pro umístění různých funkcí do řešené budovy (včetně vyhodnocení lůžkové kapacity, spádovosti a podpůrné infrastruktury). KHK dále doporučil projekt konzultovat s krajským odborem zdravotnictví a odborem sociálních věcí. V této věci Jaroměř zahájila výběrové řízení k VZMR „Vojenská nemocnice – zhotovení studie sociálně-zdravotnického zařízení“ dne 21. 11. 2025. V rámci uzavřené výzvy bylo osloveno 11 různých architektonických kanceláří. Požadavek je na umístění 150 lůžek sociálně-zdravotnického zařízení, byty zvláštního určení a vhodné doplnění na využití objektu. VŘ na zhotovení této studie vyhrála firma PENTA PROJEKT, s.r.o. s cenou ve výši 645 000 Kč bez DPH a termín dokončení studie byl stanoven na 30. 6. 2026.¹

V dubnu 2025 byly provedeny PTK pro výběr koncesionáře. Projekt byl v této fázi koncipován jako sociálně-zdravotní zařízení, zaměřené zejména na léčbu dlouhodobě nemocných pacientů, odlehčovací pobyty, rehabilitace a další služby, s nutným zázemím pro další provozy – kuchyň s jídelnou, prádelnu, prostory pro volnočasové aktivity pro klienty, zázemí pro rehabilitace, prostory pro návštěvy atd. Podle možností měly být tyto části objektu vhodně doplněny provozy smíšenými (do 20 %).²

¹ PENTA PROJEKT, s.r.o. (IČO: 47916621) je malá česká projekční a architektonická společnost. Přes zdánlivě stejný název není tato společnost majetkově, personálně ani jinak podnikatelsky propojena s investiční skupinou Penta Investments ani s žádnou z firem náležejících do této skupiny. Mezi uvedenými subjekty neexistuje žádný přímý ani nepřímý vlastnický či organizační vztah, shoda v názvu je náhodná.

² Původně očekávaná dispozice projektu (již došlo ke změnám): zřízení 150 lůžek sociálně-zdravotnického zařízení formou buněk – 2 pokoje (jeden dvoulůžkový a jeden jednolůžkový) + 1 sociální zařízení; dále 100 lůžek LDN. Velké společné sociální zařízení pro nepohyblivé pacienty (pro každé zařízení po 1), sesterny, ordinace pro zařízení, související provozy (úklid, denní místnosti pro personál apod.), kanceláře (cca 4 na 1 patro), IT (cca 1 na každé patro), sklady,

K výběru koncesionáře podle metody DBFO ovšem nakonec nedošlo. Oficiální zájem skrze PTK žádný aktér nedeklaroval. Z tohoto důvodu město Jaroměř nakonec upustilo od metody DBFO a bude nadále pokračovat tak, že obstará část DB (příprava projektu a opravy) a část FO (provoz a financování objektu) zajistí vybraný koncesionář (zahájení procesu výběru koncesionáře se očekává v časové návaznosti na dokončení studie, jejíž termín odevzdání byl stanoven na 30. 6. 2026).

Etapy projektu

Aktuálně jsou na budově prováděny záchranné práce ze všech dostupných finančních zdrojů. V roce 2018 proběhla obnova žlabů a plechových krytin – demontáž starých a montáž nových žlabů dešťové vody, protlučení střešní krytiny a oprava uvolněných plechů mezi okny. V roce 2020 byla provedena oprava staré kovové brány nemocnice. V rámci havarijních zásahů bylo na přelomu let 2019 a 2020 ubouráno a zabezpečeno 11 komínů na objektech staré nemocnice (a Jezdecké kasárny). V roce 2024 došlo k zabezpečení budovy proti neoprávněnému vstupu. Dílčí opravy probíhají dle potřeby neustále.

Průzkumy a studie

Pro přípravu rekonstrukce objektu byla vyhotovena řada odborných průzkumů a projektových dokumentací. V roce 2022 bylo dokončeno zaměření budovy bývalé nemocnice od Univerzity Pardubice jako podklad pro budoucí zpracování stavebněhistorického průzkumu (SHP) a stavebnětechnického průzkumu (STP). Zároveň bylo v témže roce vyhotoveno posouzení záměru revitalizace objektu.

Stavebněhistorický průzkum budovy byl zahájen v roce 2024 a odevzdán na konci roku 2025 – jeho vyhotovení stálo 740 000 Kč bez DPH, přičemž 626 780 Kč pokrývá dotace ze Systémového programu. Výsledný dokument o dvou knihách má 535 stran a zdokumentoval nejen kompletní stavební a historický vývoj budovy, ale i aktuální stav všech 862 místností. Byly též identifikovány možnosti pro další průzkumy – např. archeologický průzkum nádvoří nebo průzkum historických omítek. Je také doporučeno v rámci STP vyhotovit průzkum původní kanalizační soustavy, která je v části pod nemocnicí v havarijním stavu a zřejmě narušuje statiku budovy.

VZ na vyhotovení STP již probíhala na přelomu let 2024 a 2025, ale přišla pouze jedna nabídka, která ovšem přesáhla hranici pro možnost zadání podle vnitřního předpisu. Následně mělo být

prádelna, žehlárna, sklady prádla, jídelna s kuchyní (jídelna i pro veřejnost, resp. část pouze pro pacienty a část společná i pro veřejnost), prostory pro volnočasové aktivity (například rukodělné, hudební, pohybové, společenské, přednášky pro veřejnost) v prostorách větších i menších.

zpracování STP zahrnuto do jedné zakázky pod DBFO, stejně jako všechny ostatní průzkumy, studie a projektové dokumentace. STP budovy je tedy stále teprve před vyhotovením a jeho zadání se plánuje v roce 2026. STP je nutný ke zpřesnění současného stavu budovy, zejména je nutné analyzovat statická narušení. V rámci STP by měly též proběhnout další průzkumné činnosti.³

Oprava střechy

Roku 2024 byl proveden mykologický průzkum krovů, jehož cílem bylo posouzení biologického napadení dřevěných konstrukcí a stanovení rozsahu případných sanačních zásahů. Cena zakázky činila 91 900 Kč bez DPH, přičemž 77 839 Kč pokrývá dotace ze Systémového programu. Zhotovitelem byl Výzkumný a vývojový ústav dřevařský, Praha, s. p.

Též proběhla sanace krovů (resp. větší část krovu – šlo o nezakryté prvky či prvky neurčené k aktuální výměně) za 3 161 368 Kč bez DPH a oprava havarijní části úžlabí za 459 784 Kč bez DPH, přičemž tyto dvě akce pokryl příspěvek z Havarijního programu ve výši 2 686 385 Kč a dotace z KHK ve výši 1 210 424 Kč. Zhotovitelem prací byla společnost KS Sankro, s.r.o.

V roce 2024 bylo dále provedeno vyklizení rozlámaných tašek bobrovek a odpadu mezi pozednicemi a vaznicemi. Také proběhla likvidace šablon s azbestem. Vše za 1 966 716 Kč bez DPH, přičemž KHK poskytl na tyto aktivity dotaci ve výši 1 686 245 Kč.

Projektová dokumentace pro opravu střech (kromě severního křídla, kde zatím nebylo rozhodnuto o jeho využití) byla v roce 2025 dokončena. Cena díla je 1 000 000 Kč bez DPH, přičemž Systémový program poskytuje na tuto akci dotaci ve výši 847 000 Kč. Město Jaroměř smlouvu o dílo na zpracování této projektové dokumentace uzavřelo se společností A8000 s.r.o. O způsobu řešení severní části střechy, kde je vestavba z roku 1968, se na přelomu let 2024 a 2025 vedla jednání s NPÚ s výsledkem možného využití vestavby investorem podle jeho potřeb, tj. vestavba nemusí být odstraněna.

Samotná oprava střech včetně výměny krytiny je v plánu na roky 2026 až 2028 za cenu okolo 130 mil. Kč. Jedná se však o prozatímní odhad, založený na výsledcích PTK, které město Jaroměř zorganizovalo v srpnu 2025. Samotná oprava střechy by měla být proplacena z Havarijního programu s 80% krytím ze státního rozpočtu (z uznatelných nákladů, v případě omítek komínů půjde o 60 %). Z hlediska konečné ceny lze dosavadní částky definovat spíše jako odhady – vzhledem k vývoji cen stavebních materiálů a náročnosti prací lze očekávat vyšší konečnou částku. V této věci značně napoví výsledek VZ, který se očekává cca v březnu 2026. V rámci žádosti o

³ Na základě dokončeného SHP je doporučeno provést kromě STP i mykologický průzkum (budovy), průzkum stavu a funkčnosti kanalizace, průzkum omítek a náterových vrstev, archeologický průzkum, popř. restaurátorský průzkum.

podporu, která byla zaslána na MK do Havarijního programu v termínu do 31. 1. 2026 na rok 2026 se celková cena etapy na rok 2026 vypočetla na základě dostupných údajů do výše 40 mil. Kč bez DPH (s dotací ve výši 31 mil. Kč) – bude se jednat o střechu západního křídla (směrem k náměstí Boženy Němcové).

Opravy se zaměří na krovy, střešní krytinu nebo na komíny, které jsou ve velmi špatném stavu a představují nebezpečí pro své okolí. U krovů půjde o opravu konstrukce střechy, včetně výměny poškozených prvků za nové přitesávané ze všech stran a o případné doplnění nebo opravu laťování pod krytinu. Komíny budou opraveny do úrovně pevného zdiva, případně nepůvodní komíny dle konzultace s NPÚ budou ukončeny pod střechou v úrovni krovu. Střešní krytina bude kompletně vyměněna za nové tašky typu bobrovky, k čemuž vydal pozitivní stanovisko stavební úřad a stejně tak i NPÚ. Způsob opravy střechy byl i v roce 2025 intenzivně konzultován s NPÚ. Střechy budou hladké, bez vikýřů, pouze s výlezovými otvory.

ZÁCHRANA JEZDECKÉ KASÁRNY

Jezdecká kasárna (čtvercová kasárna) je nejrozsáhlejším registrovaným brownfieldem v Josefově. Vznikla mezi roky 1784 a 1790 a původně sloužila jako jezdecká kasárna pro kavalérii, později jako dělostřelecká, a nakonec pěchotní kasárna. Objekt tvoří rozlehlý čtyřkřídlý blok s vnitřním dvorem, kde v přízemí bývaly stáje a v horních patrech další vojenské prostory. Objekt je rozsáhlý – má celkovou plochu více než 16 000 m². V minulosti se uvažovalo o různých možnostech využití kasárny, včetně přestavby na věznici nebo na depozitář pro KHK – tyto záměry však byly odloženy.

Průzkumy a studie

I pro objekt Jezdecké kasárny byly realizovány akce směřující k obnově tohoto největšího objektu města. Prvním významným krokem bylo zaměření objektu, které zrealizovala firma GeoNet Praha, s.r.o. na základě VZ Královéhradeckého kraje z roku 2021. Smlouva byla uzavřena na 1 130 000 Kč bez DPH. Následným krokem byla realizace stavebněhistorického průzkumu v roce 2022 na základě smlouvy o dílo s Univerzitou Pardubice, Fakultou filozofickou. Tuto zakázku již realizovalo město Jaroměř a cena byla stanovena na 990 000 Kč bez DPH. Cílem průzkumu bylo odborné zhodnocení historického vývoje objektu, stavebních etap a konstrukčních souvislostí.

V roce 2025 byla zadána zakázka v nadlimitním řízení dle ZZVZ na zhotovení studie proveditelnosti, architektonické studie, stavebnětechnického průzkumu a participativních aktivit. Podpis smlouvy o dílo se očekává začátkem února 2026 a vítěznou nabídku podala společnost Masák & Partner, s.r.o. Hodnota díla je vyčíslena na 8 146 200 Kč bez DPH a předpokládá se financování ze Systémového programu. Zakázka byla časově náročná vzhledem k tomu, že hodnocení neprobíhalo jen na cenu, ale i na kvalitu. Probíhaly i osobní pohovory s uchazeči. Dílo poslouží jako základ pro dlouhodobé rozhodování o funkčním využití této budovy, jelikož v současné době není dáno, k jakému účelu by měla být budova využívána. Nejaktuálnější návrh na zřízení depozitáře pro pět krajských organizací byl odložen, jelikož výstavba nové budovy pro depozitář by zřejmě byla levnější a s lepšími parametry než v případě opravy kasárny v Josefově. Navíc lze projekt považovat za ekonomicky nevýhodný pro Josefov, jelikož by vedl ke vzniku pouhých několika jednotek pracovních míst, obdobně jako se v minulosti stalo v Terezíně. Provedení STP přesněji vydefinuje potřeby na další opravy budovy. Zpracování STP již bylo řešeno na přelomu let 2024 a 2025, do této VZ však byla přihlášena jen jedna nabídka (obdobně jako v případě budovy nemocnice), která ovšem přesáhla hranici pro možnost zadání podle vnitřního předpisu.

Oprava střechy

Roku 2024 byl proveden mykologický průzkum krovů, jehož cílem bylo posouzení biologického napadení dřevěných konstrukcí a stanovení rozsahu případných sanačních zásahů. Tento průzkum realizoval, stejně jako v případě budovy nemocnice, Výzkumný a vývojový ústav dřevařský, Praha, s. p. Cena zakázky činila 97 600 Kč bez DPH, přičemž 82 667 Kč pokryla dotace ze Systémového programu. Mykologický průzkum střechy kasárny byl tedy o něco dražší než v případě menší budovy nemocnice.

Projektová dokumentace pro opravu střech (krovu, komínů, výměna střešní krytiny) byla v roce 2025 dokončena. Cena díla je 1 000 000 Kč, přičemž Systémový program poskytuje na tuto akci dotaci ve výši 847 000 Kč (stejně jako v případě nemocnice). Město Jaroměř smlouvu o dílo na zpracování této projektové dokumentace uzavřelo se společností A8000 s.r.o.

Na základě provedených průzkumů byla v roce 2024 realizována sanace krovu Jezdecké kasárny (resp. větší část krovu, šlo o nezakryté prvky či prvky určené k aktuální výměně). Zhotovitelem stavebních prací byla společnost KS Sankro, s.r.o. Termín dokončení díla byl stanoven na 13. prosince 2024. Cena této zakázky činila 3 927 811 Kč bez DPH, přičemž příspěvek z Havarijního programu činil 2 962 000 Kč a dotace z KHK byla ve výši 1 279 036 Kč.

V letech 2026 až 2028 bude stejně jako v případě budovy vojenské nemocnice probíhat kompletní oprava střechy financovaná z Havarijního programu. Zhotovitel oprav bude soutěžen na jaře 2026 a náklady se odhadují na 160 mil. Kč. Jedná se však o prozatímní odhad, založený na výsledcích PTK, které město Jaroměř zorganizovalo v srpnu 2025 (stejně jako v případě nemocnice). Nicméně reálné náklady na opravu střechy lze očekávat i výrazně vyšší. Při opravě střechy se bude postupovat tak, aby byla zajištěna maximální možná kvalita prací. Samotná oprava střechy by měla být proplacena z Havarijního programu s 80% krytím ze státního rozpočtu (z uznatelných nákladů, v případě omítek komínů půjde o 60 %). Aktuálně se počítá s vypsáním VZ v únoru 2026. Na opravu střechy je již vydáno stavební povolení. V rámci žádosti o podporu, která byla zaslána na MK do Havarijního programu v termínu do 31. 1. 2026 na rok 2026 se celková cena etapy na rok 2026 stanovila na základě dostupných údajů na 60 mil. Kč bez DPH (s dotací ve výši 45 mil. Kč) – v roce 2026 se bude jednat o severní křídlo střechy (strana přiléhající k nemocnici).

Opravy se zaměří na krov, střešní krytinu nebo na komíny, které jsou ve velmi špatném stavu a představují nebezpečí pro své okolí. U krovů půjde o opravu konstrukce střechy, včetně výměny poškozených prvků za nové přitesávané ze všech stran. Komíny budou opraveny do úrovně pevného zdiva a střešní krytina bude kompletně vyměněna za nové tašky typu bobrovky, k čemuž vydal pozitivní stanovisko stavební úřad a stejně tak i NPÚ.

Související projekt

Od roku 2025 probíhá příprava projektu na opravu ulice, která přiléhá k budově Jezdecké kasárny ze strany od bývalé věznice a od Bastionu IV. Zdejší komunikace je ve velmi špatném stavu – oprava komunikace zkvalitní dopravní obslužnost Jezdecké kasárny. Návrh rekonstrukce je inspirován obdobným projektem, který byl realizován na Vyšehradě. Projekt má stavební povolení a zapojení dotace se nepředpokládá. Realizace se očekává v roce 2027.

ŽIVÝ BASTION I

V přípravě je též využití prostředků ze SP pro projekt Živý Bastion I. Ten se zaměří na opravy kasemat, nádvoří, prachárny nebo také jednoduchých kasáren č. p. 238, které jsou v havarijním stavu. Rovněž bude opravena přilehlá aprovizační chodba směrem k Hradecké bráně. Projekt je realizován pro potřebu rozšíření Turistického areálu Bastion I a podzemí. Opravené původně ubytovací prostory budou sloužit jako podpora pro další rozvoj cestovního ruchu a kultury v Josefově. Město Jaroměř těmito intervencemi přispívá ke kultivaci prostoru, který byl předdefinován jako fortifikační skanzen (dle předložených materiálů k usnesení vlády ČR č. 688 ze 13. září 2023). Záměrem je zajistit maximální konektivitu intervencí tak, aby byly vynaložené prostředky na záchranu této části pevnostního města smysluplně zasazeny do fungujícího celku.

Projekt je rozdělen do několika etap a kombinuje i další zdroje financování. Zejména jde o 81. výzvu – cestovní ruch IROP (MRR), která zajistí využití doposud prázdného objektu torza Hradecké brány jako nového infocentra v Josefově. V plánu je využití prostředků z této výzvy IROPu i pro další praktická zlepšení této lokality – např. instalaci nových infopanelů a úpravu přilehlého parkoviště. Financování z této výzvy je umožněno zařazením města Jaroměře na seznam HSOÚ dle aktualizované SRR 21+. Aktuálně bylo podání žádosti odloženo vzhledem k prodloužení výzvy. V případě, že by ŘO IROP předem avizoval další prodloužení výzvy, lze do této výzvy připravit další projekty v Josefově (mimo projekt Živý Bastion I). Podání žádosti je koordinováno v rámci kraje s ostatními HSOÚ skrze krajskou agenturu CIRI. O projektu bylo informováno MMR na 1. jednání MV.

Dalšími následnými zdroji financování jsou Program regenerace MPR, INTERREG CZ-PL a další programy KHK (na využití opravených objektů). Fáze financované z Programu regenerace MPR a z programu INTERREG CZ-PL 21-27 jsou dokončené nebo před dokončením. SP pokryje především havarijní stav návazných objektů (jejichž vnitřní stavební konstrukce jsou ve špatném technickém stavu, zejména v přízemí těchto objektů se negativně projevuje dlouhodobé zatékání srážkové vody), nicméně počítá se i s využitím aktualizovaných podmínek programu pro investiční výdaje. Spolu s IROPem je tedy do této klíčové lokality koncentrováno pět různých zdrojů financování. Odhadované náklady na celý projekt jsou 100 mil. Kč.

V rámci přípravy projektu byla dokončena architektonická studie lokality a též studie interiéru infocentra. Projekt realizovala společnost ARN studio s. r. o. Příprava projektu probíhá za intenzivní spolupráce dotčených stakeholderů včetně NPÚ.

GENEREL

Již ve výroční zprávě za rok 2024 město Jaroměř uvedlo, že by preferovalo možnost zadat vyhotovení Generelu vícero zhotovitelům. Záměrem bylo rozdělení minimálně na geodetickou část a stavební část, možná ještě zvlášť část na hradby a budovy. Tato možnost však doposud nebyla do podmínek řídicí dokumentace SP začleněna. Pokud tento postup nebude umožněn, připraví město Jaroměř zadání obou částí Generelu dohromady jednomu zhotoviteli. Zadání Generelu pro Josefov se očekává v roce 2026.

V rámci Generelu je nutné zajistit také zaměření, jelikož některé hradební prvky v současnosti neodpovídají dle dostupných informací původnímu zaměření (předběžně např. Ravelin XIV a XVII), resp. je třeba soulad původního zaměření staveb z 18. století (a všech následných zaměření) s aktuálním stavem prověřit a v případě nesouladu provést zaměření nové. V Terezíně tento postup není třeba, jelikož tamní dosavadní zaměření dostačují pro přípravu projektů.

Snahou je zajistit alespoň minimální soulad ve zpracování generelů Terezína a Josefova. Nicméně Josefov se zřejmě bude realizací v některých ohledech od Terezína odlišovat. Z hlediska rozsahu plánuje město Jaroměř zahrnout do Generelu fortifikační objekty a vybrané objekty uvnitř pevnostního města vlastněné městem Jaroměř. Vzhledem k faktu, že způsobilými žadateli SP jsou pouze vybrané veřejné instituce a vzhledem k obecným podmínkám veřejné podpory město Jaroměř shledává, že mohou být do Generelu zahrnuty pouze ty nadzemní objekty pevnostního města, které se nachází na pozemcích vlastněných městem. Z výše uvedených důvodů není v plánu fortifikace vlastněné soukromými osobami do Generelu zahrnovat.

MASTER PLÁN

Strategický rozvojový plán města s primárním zaměřením na budoucí využití objektů opravovaných z obou programů, dalších zatím nevyužívaných objektů a prostor a ostatních vybraných objektů, včetně širšího území (používané označení „Master plán“, zk. „MP“) bude řešen v návaznosti na dokončenou přípravnou fázi pro Master plán pro Terezín, která byla připravována městem Terezín ve spolupráci s Evropskou federací pevnostních památek EFFORTS Europe, s Památníkem Terezín, s Ústeckým krajem a s MMR. Na tuto přípravnou fázi pro zadání MP pro Terezín je vhodné navázat rovněž v Josefově. Město Jaroměř jakožto člen organizace EFFORTS od roku 2024 a zakládající člen organizace FORTE CULTURA zvažuje zčásti využít tyto mezinárodní organizace pevností pro přípravnou fázi Master plánu i v Josefově. Aktuálně již byla spolupráce EFFORTS a Terezína završena. Inspirací jsou procesy pro tvorbu MP v jiných pevnostech, např. realizace MP pro pevnost Diest (BE). Dále město Jaroměř v roce 2025 dokončilo 19. 11. 2025 VŘ na městského architekta pro Jaroměř, který bude mimo jiné realizaci a následnou implementaci MP dozorovat. Záměrem je vyhotovit MP nejen pro Josefov, ale zároveň i pro Jaroměř, z důvodu významné provázanosti obou sídelních oblastí.⁴

⁴ Činnosti městského architekta jsou definovány následovně: pořizování rozvojových dokumentů města, jako jsou program rozvoje, územní plán či program regenerace MPR a MPZ, dále výběr investičních akcí města a návrh jejich řešení, příprava a administrace architektonických soutěží vypisovaných městem, stejně jako realizace investičních akcí včetně účasti na kontrolních dnech a dohledu nad detaily realizace, patří mezi klíčové činnosti. Součástí je rovněž navrhování úprav, drobných staveb a detailů, například úprav chodníků, zábradlí či informačních cedulí, dohled nad tvorbou a kvalitou veřejného prostoru včetně koncepce prvků vybavení, jako je městský mobiliář a veřejné osvětlení. Nedílnou součástí je také účast na besedách s občany a jednáních s investory dle požadavků města, poskytování konzultací pro veřejnost ve spolupráci se stavebním úřadem včetně souvisejících administrativních činností a v neposlední řadě osvětová činnost v oblasti architektury a urbanismu.

VYUŽÍVÁNÍ JINÝCH ZDROJŮ FINANCOVÁNÍ

Krom jiných činností je podmínkou pro fungování speciálních útvarů i průběžné prověřování dalších možností financování obnovy objektů a fortifikací z fondů EU. Zásadní pro tuto činnost je monitoring dotačních příležitostí jakožto i monitoring již zrealizovaných projektů na obnovu a rozvoj pevnostního města Josefov. Tento monitoring je vykonáván kontinuálně, nicméně v prosinci 2025 byla vyhotovena zvláštní analýza – rovněž z důvodu příprav na nové programové období. V území je realizováno velké množství projektů – některé s menším či větším přesahem pro záchranu Josefova. V tomto ohledu je třeba přínos každého projektu pro Josefov hodnotit vždy individuálně. Z dlouhodobého hlediska chybí v Josefově realizace měkkých projektů, které by mohly zásadním způsobem k záchraně Josefova přispět – záchrana pevnostních měst nemůže být provedena pouze a jen fyzickou opravou hradeb. Významné jsou projekty zaměřené na metody a znalostní přístupy pro kvalitní opravy objektů a též pro získání vhodného využití opravených objektů pro celkový ekonomický rozvoj lokality.

Evropské zdroje financování

Z hlediska využití současného období se ÚZJ a jiné instituce v Josefově snaží maximálně využívat dostupné finanční příležitosti. V tomto ohledu byla velkým přínosem aktualizace SRR 21+ v níž byla Jaroměř zařazena na seznam HSOÚ. Aktuálně ÚZJ připravuje žádost do 81. výzvy IROP (MRR) – teoreticky by bylo možné do výzvy podat i více žádostí, nicméně přípravy žádostí trvají cca 6 měsíců a po aktuálním prodloužení výzvy nedisponuje ÚZJ na přípravu takových projektů dostatkem času především z důvodu časové náročnosti zadání a zpracování projektových dokumentací.

V prosinci 2025 ÚZJ vyhotovil monitoring dokončených a chystaných projektů v Josefově, které byly financovány z evropských fondů. V zásadě jsou využívány prostředky v rámci EFRR, resp. zejména z programů jako je IROP nebo INTERREG CZ-PL. V analyzovaném období (posledních 20 let) však byly realizovány i jiné projekty, u kterých identifikujeme větší či menší přínos pro záchranu, resp. využití Josefova. Celkově lze konstatovat, že ve sledovaném období existuje zkušenost s programy IROP, OP Z, OP ŽP, OP JAK, NPO, INTERREG CZ-PL a INTERREG CENTRAL EUROPE (resp. adekvátní programy z minulých programových období). V území též došlo k realizaci projektu z OP PIK. V rámci OP TAK byla v roce 2025 řešena možná podpora konkurenceschopnosti z výzvy Renovace brownfieldů pro cestovní ruch – nicméně vzhledem k nedostatku soukromého vlastnictví v území nebyl žádný takový projekt pro malé a střední podniky realizován. S přímo řízenými programy EU nejsou bohužel (zatím) v Josefově v podstatě žádné zkušenosti. V jiných pevnostech

v Evropě jsou zapojovány např. Erasmus+, popř. Creative Europe, Horizon Europe, zřídka i URBACT či LIFE.

ÚZJ se snaží vystupovat jako partner pro potřeby příprav nového programového období 28+. Vychází tak z usnesení vlády č. 688 ze 13. září 2023, v němž je ukotven závazek projednat podporu pro pevnostní města Terezín a Josefov při přípravě nového programového období. Žádná jednání, kde by byla probírána podpora i pro pevnostní města v novém období 28+, zatím neproběhla. V této věci probíhala v roce 2025 komunikace s MMR-NOK. V rámci přípravy na období 28+ byla k tomuto ve spolupráci s KHK a s Ústeckým krajem formulována připomínka ke Strategickému rámci, která však nebyla akceptována. Pevnostní města zatím od MMR-NOK neobdržela doporučení nebo stanoviska, ve kterých by byla informována o aktuálních potřebách státu v rámci kohezní politiky tak, aby bylo možné připravovat synergické projekty v souladu s prioritami ČR. Další možností, jak přispět potenciálními projekty v pevnostních městech k plnění cílů kohezní politiky je skrze územní dimenzi Fondů EU, kde je možné uvažovat o podpoře pro bývalé vojenské újezdy a pevnostní města i v období 28+. Priority ČR a zároveň priority pro období 28+, které je možné realizovat skrze projekty v pevnostních městech, by měly být zahrnuty do chystaného Master plánu. Organizace FORTE CULTURA se v květnu 2025 zúčastnila veřejné konzultace EK k přípravě příštího víceletého finančního rámce EU. Ve svém příspěvku uvedla zkušenosti a potřeby evropských pevností, které jsou ve své podstatě obdobné.

Národní zdroje financování

Kromě dostupných prostředků ze Systémového a Havarijního programu se město Jaroměř snaží využívat i jiné programy podpory, financované ze státního rozpočtu. Klíčovým programem z tohoto hlediska je již zmíněný Program regenerace MPR a MPZ MK. Tento program je pravidelně každý rok využíván na opravy objektů pevnostního města, včetně hradeb. Aktuálně však využívání tohoto programu koliduje i s potenciální podporou skrze Systémový program a jiné zdroje, jelikož pravidla pro veřejné zakázky dle některých výkladů vyžadují slučování těchto akcí do jedné, viz hodnocení rizik níže. Krom zmíněného Programu regenerace jsou využívány i jiné zdroje financování, např. byl využit SFDI (cyklostezka na propojení Josefova a Jaroměře).

Regionální zdroje financování

Dalším klíčovým zdrojem financování mimo rámec státního rozpočtu jsou právě zdroje krajské, městské a též soukromé. Město Jaroměř se dlouhodobě vykazuje monostrukturálním přetížením rozpočtu města, přičemž výdaje na sektor údržby památek v majetku města se pohybují v průměru okolo 10,5 % ročně (vůči všem výdajům města), resp. okolo 9 % ročně (na základě dat za období

2016–2022, viz tabulka) vůči každoročním příjmům města. Do tohoto počtu nejsou zahrnovány další výdaje na využívání Josefova jako takového.

Rok	Příjmy města Jaroměře (v mil. Kč)	Výdaje města Jaroměře na opravy památek (v mil. Kč)	Výdaje na opravy vůči příjmům města
2022	431,515	42,146	10 %
2021	379,867	49,664	13 %
2020	368,036	79,701	22 %
2019	332,810	17,538	5 %
2018	293,543	9,817	3 %
2017	259,638	10,330	4 %
2016	234,080	8,255	4 %
2016–2022 (7 let)	2299,489	217,451	9 %

Tab. č. 1: Příjmy městského rozpočtu Jaroměře vůči výdajům na opravy památek⁵

Město Jaroměř v zásadě všechny stavební projekty na záchranu svých budov v Josefově přinejmenším kofinancuje, mění se pouze míra podpory. Stejně tak je to i v případě kraje, který kofinancuje výdaje na záchranou Josefova. Kromě projektů na obnovu Josefova skrze státní programy podpory přispívá KHK skrze své vlastní dotační programy, do kterých se může Jaroměř a jiné organizace podílející se na oživení pevnostního města přihlásit. Na základě dotačního monitoringu ÚZJ byly zjištěno, že na podporu Josefova bylo od roku 2020 realizováno nejméně 18 projektů ze sedmi různých dotačních programů KHK. Tyto projekty jsou vyjmenovány v Příloze č. 1.

Přehled dalších objektů v Josefově a jejich financování

Kostel

Budova kostela Nanebevstoupení Páně na Masarykově náměstí v Josefově není v dobrém stavu. Nutné je řešit zejména střechu, resp. krov a celkový statický stav budovy. Dále by si opravu zasloužilo schodiště na kostelní věž a vnější fasáda. Na tyto záměry ovšem aktuálně nezbyývají administrativní kapacity. Město Jaroměř se v letech 2024 a 2025 zaměřilo především na generální opravu varhan a kúru. Oprava varhan stála 1,6 mil. Kč a byla financována z dotačního programu KHK.

⁵ K těmto údajům viz Program regenerace MPR Josefov z roku 2023.

Velitelství (č. p. 1)

Budova bývalého velitelství je z velké části využívána pro bydlení. Bohužel, ve špatném stavu je střecha, resp. krov. V roce 2024 došlo k posouzení stavu krovu za 15 000 Kč bez DPH, obdobně jako v případě č. p. 6 (financováno z rozpočtu města). Navazovat by měla výhledově příprava zaměření a projektové dokumentace na opravu krovů a na výměnu oken. Studie vnitrobloku byla odložena.

Nový důstojnický pavilon (č. p. 6)

Město Jaroměř podalo v roce 2024 žádost do 2. výzvy na finanční podporu přípravy projektů souladných s cíli EU (příprava velkých projektů) v rámci NPO (komponenta 4.1 Systémová podpora veřejných investic), a to s projektem „Projektová příprava celkové rekonstrukce bytového domu čp. 6 v Josefově“. Projekt ovšem nebyl vybrán k financování (výzva byla výrazně přečerpána), stejně jako obdobná žádost, kterou město Jaroměř podalo do stejné výzvy pro záchranu budovy bývalé vojenské nemocnice. V roce 2024 došlo k posouzení stavu krovu za 15 000 Kč bez DPH, obdobně jako v případě č. p. 1. Aktuálně je v přípravě rekonstrukce části objektu č. p. 6 pro potřebu Městského muzea v Jaroměři na zřízení nového depozitáře.

Zásobovací úřad (č. p. 8)

Areál bývalého úřadu a přilehlých jednoduchých kasáren je vlastněn soukromým subjektem. Budova je nyní celá opravena a funkční díky soukromým investicím. V budově se nachází kavárna, ubytování, galerie obrazů, konferenční sál a další prostory pro kulturní využití.

Starý důstojnický pavilon (č. p. 9)

Záchrana Starého důstojnického pavilonu, tj. bytového domu č. p. 9 v ulici Lidická je připravována společně se soukromým sektorem již od roku 2021. Jedná se o téměř zcela vyklizenou budovu (užíváno je ještě pět bytových jednotek) o výměře 6 492 m². Na jednání zastupitelstva města dne 23. 4. 2025 vystoupil vážný zájemce o koupi objektu. S tímto investorem již proběhla řada jednání se zapojením dalších institucí. Záměrem investora (PRONÁJEM 21 s.r.o.) je zřídit v budově rezidenční bydlení, tj. budovu vyprojektovat, opravit, udržovat a pronajímat zde zřízené bytové jednotky. Investor uvedl, že k rekonstrukci objektu využije úvěrově-dotační program MMR, resp. SFPI „Dostupné nájemní bydlení“ – tento program je určen na budování dostupného nájemního bydlení v ČR. K datu vyhotovení této výroční zprávy je situace taková, že je nyní dokončována projektová dokumentace, která bude použita pro schválení stavebního záměru. Zastupitelstvo města Jaroměře bude v únoru 2026 schvalovat návrh na Smlouvu o zřízení práva stavby a Smlouvu

o smlouvě budoucí kupní. Tento postup prodeje byl zvolen z toho důvodu, aby bylo právně zajištěno deklarované využití objektu ze strany investora, tedy aby se takto rozsáhlý bytový komplex opravdu zrekonstruoval a přilákal k bydlení mladé rodiny a pracující obyvatele, a také se díky tomu odstartovalo obnovení jiných zchátralých nemovitostí v Josefově.

Bastion I (č. p. 34, 238)

Informace o financování oprav v areálu Bastion I již byly uvedeny výše. Jde o kombinaci zdrojů z Programu regenerace, IROP, programů KHK, Systémového programu a programu INTERREG CZ-PL. Z hlediska oprav dvojité kasárny č. p. 34 – objekt je v relativně dobrém stavu, a proto jsou jeho opravy realizovány pouze z programu INTERREG v rámci projektu „Pevnosti bez hranic II“. Stavební práce na č. p. 34 jsou nyní v pokročilé fázi realizace. Etapy financované z Programu regenerace na zdejší fortifikace již byly v tuto chvíli dokončeny, stejně jako část projektů financovaných z KHK. Zbývající programy jsou využívány dle způsobilosti výdajů – IROP směřuje na opravu torza Hradecké brány a vybavení infocentra a Systémový program směřuje na havarijný stav objektů v tomto areálu.

Stavební ředitelství (č. p. 350)

Budova bývalého stavebního ředitelství aktuálně postrádá využití. Část č. p. 7 je využívána pro obytné účely (není vlastněna městem Jaroměř), nicméně část č. p. 350 je nyní prázdná – v posledních dvaceti letech sloužila jako výstavní prostor pro První vojensko-historické muzeum Miroslava Frosta. V roce 2024 však bylo muzeum zavřeno. Z tohoto důvodu ÚZJ zvažoval realizaci studie využitelnosti, která by určila nový směr pro využití budovy. Financování studie bylo zvažováno z podprogramu MMR 117D7624 Podpora rozvoje hospodářsky a sociálně ohrožených území, programu 117D76 Podpora obnovy a rozvoje regionů. Cílem výzvy je zvýšení investiční připravenosti a absorpční kapacity obcí nacházejících se v HSOÚ. Bohužel tato výzva podporuje pouze vyhotovení studie proveditelnosti, nikoliv studie využitelnosti. Studie proveditelnosti by vyžadovala mít k dispozici již konkrétní záměr na využití objektu, což by měla řešit právě studie využitelnosti. Příprava studie využitelnosti na tuto budovu proto byla z důvodu nedostatku finančních prostředků odložena.

Korunní hradby

Lokalita měla být dle některých návrhů proměněna na centrum tradičních řemesel a též potenciálně kongresové centrum, a to podle projektu pod názvem „Řemeslná huť Josefov – centrum tradičních řemesel“. Zároveň mělo v historickém objektu sýpky vzniknout centrum tradičních řemesel s výukovými dílnami pro střední i základní školy, dílnami pro veřejnost, expozicemi, vzdělávacími kurzy a zázemím pro dokumentaci řemeslných technik. Prázdné prostory měly sloužit pro Střední

školu řemeslnou v Jaroměři, jejíž nynější prostory nevyhovují. Přípravu tohoto projektu schválila Rada KHK v roce 2020, projekt byl však následně odložen. KHK nechal pro tuto lokalitu vyhotovit stavebněhistorický průzkum. Konečná hodnota zakázky byla 548 320 Kč bez DPH a průzkum byl odevzdán v roce 2022. V roce 2020 financoval KHK také zaměření objektů pro Řemeslnou huť.

Od roku 2025 je na severní straně Korunních hradeb připravována oprava kasemat (pronajímaných soukromým dopravcům) a přilehlých historických objektů, např. zachovaného průchodu z Korunní hradby podél řeky do ulice Rumunská. Stav v této části lokality není dobrý. Provizorní stěny, které zčásti nahradily dřívější hradbu, se bortí a je nutná jejich oprava. Celkem je projekt na opravu těchto prostor rozdělen do tří etap, zahrnujících také řešení pro odvodnění plochy. Realizace má být zahájena v roce 2027. Aktuálně není v prostoru Korunních hradeb plánováno zapojení Systémového programu.

PARTNERSTVÍ A PUBLICITA

Vzájemná spolupráce s Královéhradeckým krajem je zajištěna speciální komisí jako poradním orgánem Rady města Jaroměře. Komise byla zřízena dne 18. 9. 2024, má 9 členů, z nichž 3 jsou zástupci KHK (náměstek hejtmána, vedoucí oddělení rozvoje CIRI a vedoucí odboru regionálního rozvoje grantů a dotací KHK), 3 zástupci z řad zastupitelstva města Jaroměře a 3 zástupci města Jaroměře, odboru majetku. Hlavním cílem komise je sdílení informací mezi krajem a městem a příprava řešení jednotlivých projektů.

S městem Terežín jsou konzultovány záležitosti ohledně implementace Systémového a Havarijního programu. Konzultována byla např. zadání pro generel oprav nebo pro Master plán. ÚZJ se účastní MV, které organizuje MMR a komunikuje s MMR i v jiných věcech. Poslední MV se konal 10. 11. 2025 v Praze. Před pravidelnými jednáními MV probíhaly schůzky s ministerstvy spíše nepravidelně.

Město Jaroměř je zastoupeno v přípravách Hradecko-pardubické aglomerace (ITI) na období 28+. Podílí se např. na pracovní skupině pro kulturu a cestovní ruch, kde se řeší i opravy památek. Probíhá komunikace v rámci CLLD na úrovni MAS MUM (Mezi Úpou a Metují), stejně tak probíhá komunikace s CRR a CIRI (inovační agenturou KHK).

ÚZJ se aktivně snaží spolupracovat s akademickou sférou. Např. v roce 2025 byla poskytnuta součinnost ÚZJ studentům Univerzity Palackého v Olomouci, Filozofické fakulty, Katedry sociologie, andragogiky a kulturní antropologie. Studenti v Josefově pobývali 5 dní v červnu 2025 a bylo provedeno 40 polostrukturovaných rozhovorů o délce cca 30 až 120 minut se zaměřením na potenciál a budoucnost Josefova.

ÚZJ má též podle podmínek pro fungování speciálních útvarů za úkol zajišťovat propagaci historických objektů a prováděných prací. ÚZJ spustil na konci roku 2025 nové komunikační kanály pro prezentaci prováděných činností stejně jako pro prezentaci Josefova jako celku. Zejména jde o nový web www.zivyjosefov.cz a připojené sociální sítě Živý Josefov. Prozatím nejúspěšnější je jednoznačně příspěvek o dokončeném SHP budovy bývalé vojenské nemocnice, jenž nasbíral na Facebooku 25 921 shlédnutí, 283 reakcí, 31 sdílení a 28 komentářů (k 29. 1. 2026).

Sídlo útvaru Záchrana Josefova bylo v roce 2025 symbolicky přestěhováno z centra Jaroměře do historické budovy radnice v Josefově. Tato budova ztratila svůj účel sloučením města Josefova s Jaroměří v roce 1948. Nyní opět slouží jako úřední zázemí přímo v řešeném území. Útvar je tak geograficky mnohem blíže realizovaným stavebním akcím a rovněž ostatním organizacím v Josefově, což vede k lepšímu zapojení partnerů do chystaných projektů.

HODNOCENÍ RIZIK

Riziko	Popis situace	Aktuální stav/opatření
Nedočerpání přidělené alokace	ÚZJ dělá vše pro to, aby se opravy zahájily co nejdříve, ale i tak panuje obava o dočerpání všech prostředků z HP, jehož období končí v roce 2028. Konečný rozsah činností, které by mohly být zařazeny do HP v Josefově, bude bohužel znám až po dokončení veřejných zakázek na opravy střech a získání realizačních cen, a to vzhledem k tomu, že není jasné, jakou část alokace opravy střech vyčerpají. Zároveň stále není podrobně znám rozsah zbylých havarijních stavů josefovských brownfieldů – je třeba dokončit STP. Poté se teprve bude moct přistoupit k projekční přípravě dalších konstrukcí, které by byly řešeny v rámci HP. Předběžný rozsah havarijních stavů je znám alespoň ze SHP.	ÚZJ vstoupí do jednání s MMR a MK a preventivně navrhne možnost přelévání nevyčerpané alokace HP pro Josefov a Terezín i do let 2029 a 2030.
Soulad podmínek řídicí dokumentace s chystanými projekty	Jako velmi důležité vnímáme uznatelnost alespoň části investičních nákladů ve smyslu použití aktuálních běžných konstrukcí typu dvojskel či zateplení půdy tak, jak povolí památková péče. Stavební objekty jsou a vždy zůstanou ekonomicky náročné na provoz, proto je třeba alespoň v mezích památkové péče zvolit takové konstrukce, které provoz a údržbu budov zlepší.	MMR umožnilo aktualizaci podmínek pro druhou výzvu uznatelnost investičních nákladů.
Nedostatečná administrativní kapacita	Na základě uzavřené dohody mezi ministerstvy, kraji a městy byl dne 17. 6. 2024 radou města Jaroměře zřízen pod odborem majetku města Jaroměře od 1. 7. 2024 speciální útvar Záchrana Josefova. Od 1. 9. 2024 byla jedna pozice obsazena na plný úvazek (od září 2025 došlo ke snížení na 5/8 úvazek), druhá je obsazena na plný úvazek od 1.7.2025. Třetí na plný úvazek od 15. 12. 2025. Aktuálně disponuje útvar 2,625 úvazku. Jeden úvazek je financován ze Systémového programu. Činnost útvaru doplňuje jedna DPP.	ÚZJ podporuje úsilí města Terezín v posilování administrativních kapacit z alokace SP. V mezidobí je maximálně využívána externalizace administrativních služeb.
Nedostatek prostředků na kofinancování	V tuto chvíli je zajištěn dostatek prostředků pro kofinancování HP a SP ve spolupráci s KHK. Stejně tak je zajištěn dostatek prostředků pro krytí nezpůsobilých výdajů.	Riziko nepanuje.

Nesplnění podmínek pro zadávání VZ	V průběhu roku 2025 byla řešena otázka zadávání veřejných zakázek na opravy jednotlivých částí pevnosti Josefov (hradby, bastiony, raveliny) a související infrastruktury, zejména parkovišť. Přestože jednotlivé objekty pevnosti plní rozdílné funkce a jsou technicky i provozně využívány samostatně, námi zadané právní posouzení upozornilo na významné riziko, že tyto opravy mohou být z pohledu ZZVZ vyhodnoceny jako jeden funkční celek. Důvodem je potenciálně společný záměr – zajištění bezpečnosti návštěvníků, ochrana kulturní památky a zvýšení turistické atraktivity – dále místní a časová souvislost jednotlivých akcí a jejich financování z dotačních programů. S ohledem na přísnou kontrolní praxi u dotovaných projektů bylo doporučeno stanovit předpokládanou hodnotu zakázek součtem všech souvisejících plnění a postupovat v přísnějším režimu zadávání, a to jak u stavebních prací na hradbách a bastionech, tak i u jiných dalších akcí, které by město Jaroměř rádo v Josefově realizovalo.	Ačkoliv ÚZJ s pojetím oprav hradeb jako jednoho funkčního celku nesouhlasí, pozastavil preventivně realizaci zakázek na opravy hradeb, které by hypoteticky mohly být posouzeny jako jedna zakázka (kromě několika projektů, jejichž součet je pod limitem). V minulosti nebylo nutné tento problém řešit z důvodu nedostatku finančních prostředků. Realizaci jednotlivých drobných etap oprav hradeb (včetně jejich projektování) není absolutně možné provádět podle přísnějších pravidel pro zadávání VZ, tento postup by byl neefektivní, neekonomický a z časových důvodů nereálný. ÚZJ Jaroměř nyní vyčkává na výsledek Generelu Terezína (únor 2026), kde má být problematika ošetřena.
Pomalá administrace povolování staveb	Jako zásadní horizontální riziko spatřujeme pomalé schvalování záměrů ze strany stavebních úřadů. Danému nepřispívá i nestabilita zákonného prostředí pro povolování staveb (změny stavebního zákona). Za současných podmínek některé stavby v Josefově čekají na zahájení řízení k povolení stavby i rok, což bohužel blokuje přípravu návazných stavebních projektů a konsekventně znesnadňuje i realizaci projektů ze SP a HP.	ÚZJ není oprávněn zasahovat do procesu povolování staveb. Sledujeme vyjednávání o novém stavebním zákoně.

ZÁVĚR

Rok 2025 byl pro záchranu a rozvoj pevnostního města Josefov obdobím intenzivní přípravné, analytické a koordinační práce, která vytváří nezbytný základ pro realizaci klíčových investičních projektů v následujících letech, umožněných Systémovým programem MMR a Havarijním programem MK. Pozornost byla soustředěna zejména na stabilizaci havarijních stavů nejvýznamnějších objektů, přípravu projektové dokumentace, realizaci odborných průzkumů a na nastavení rámce další obnovy Josefova v souladu se státní politikou podpory pevnostních měst. Významným krokem bylo zejména dokončení projektových příprav na opravy střech obou hlavních brownfieldů v Josefově.

Zásadním posunem je i systematická příprava strategických projektů, zejména záchrany bývalé vojenské nemocnice a projektu Živý Bastion I, které mají potenciál významně přispět nejen k ochraně kulturního dědictví, ale i k dlouhodobému socioekonomickému rozvoji Josefova. Tyto projekty propojují obnovu památkových hodnot s budoucím funkčním využitím objektů, vznikem pracovních míst, rozvojem cestovního ruchu a zvýšením kvality života v území.

Zároveň byla identifikována klíčová rizika, která mohou další rozvoj Josefova negativně ovlivnit, jde zejména o administrativní a kapacitní omezení, složitost veřejného zadávání u rozsáhlých památkových celků, časovou náročnost povolovacích procesů a jiné nejistoty. Tato rizika jsou průběžně monitorována a budou nadále řešena ve spolupráci s dotčenými partnery. Současně se ukazuje potřeba jasnějšího metodického ukotvení strategických projektů, financovaných ze Systémového a Havarijního programu.

Město Jaroměř vnímá záchranu Josefova jako dlouhodobý proces přesahující programová období i jednotlivé generace projektů. Cílem není pouze fyzická obnova památek, ale postupná transformace Josefova v živou, bezpečnou a funkční městskou čtvrť, která bude respektovat své mimořádné historické hodnoty a zároveň odpovídat současným společenským a ekonomickým potřebám.

SEZNAM ZKRATEK

CIRI	Centrum investic, rozvoje a inovací Královéhradeckého kraje
CLLD	komunitně vedený místní rozvoj (Community-led Local Development)
CRR	Centrum regionálního rozvoje
DBFO	Navrhni, postav, financuj a provozuj (Design, Build, Finance & Operate)
DIOP	dlouhodobá intenzivní ošetrovatelská péče
DOZP	domov pro osoby se zdravotním postižením
EFFORTS	Evropská federace pevnostních památek (European Federation of Fortified Sites)
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
EK	Evropská komise
HP	Havarijní program
HSOÚ	hospodářsky a sociálně ohrožená území
IROP	Integrovaný regionální operační program
ITI	integrované územní investice (integrated terrestrial investments)
KHK	Královéhradecký kraj
LDN	léčebna dlouhodobě nemocných
MAS	místní akční skupina
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci
MP	Master plán
MPR	městská památková rezervace
MPZ	městská památková zóna
MV	monitorovací výbor
NIP	následná intenzivní péče
NPO	Národní plán obnovy
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OP Z	Operační program Zaměstnanost
OP ŽP	Operační program Životní prostředí
NPÚ	Národní památkový ústav
PPP	partnerství veřejného a soukromého sektoru (Public Private Partnership)
PTK	předběžné tržní konzultace
ŘO	řídící orgán
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFPI	Státní fond podpory investic
SHP	stavebněhistorický průzkum
SP	Systémový program

SRR	Strategie regionálního rozvoje ČR
STP	stavebnětechnický průzkum
ÚZJ	útvár Záchrana Josefova
VZ	veřejná zakázka
VZMR	veřejná zakázka malého rozsahu
ZZVZ	Zákon o zadávání veřejných zakázek (zákon č. 134/2016 Sb.)

INTERNETOVÉ ZDROJE

- Královéhradecký kraj. *Střednědobý plán sociálních služeb Královéhradeckého kraje 2024 až 2026* [online]. Hradec Králové: Královéhradecký kraj, 2023 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.khk.cz/oblasti/socialni-oblast/strategie-koncepcni-dokumenty/strednedoby-plan-socialnich-sluzeb-kralovehradeckeho-kraje-2024-az-2026>
- Město Jaroměř. *Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón Josefov pro období 2024–2033* [online]. Josefov: Město Jaroměř, [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://www.jaromer-josefov.cz/mestsky-urad/dotace-nfv-a-dary/odbor-majetku-mesta/program-regenerace-mestskych-pamatkovych-rezervaci-a-mestskych-pamatkovych-zon-pro-rok-2026/>.
- Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky. *Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2021–2025* [online]. Praha: MPSV, 2021 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: https://www.mpsv.cz/cms/documents/e2598e69-4521-f878-956b-71947bc56581/Strategicky_ramec_pripravy_na_starnuti_spolecnosti_2021-2025.pdf
- Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *81. výzva IROP - Cestovní ruch - SC 4.4 (MRR)* [online]. Praha: MMR ČR, [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://irop.gov.cz/cs/vyzvy-2021-2027/vyzvy/81vyzvairop>
- Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Národní strategie veřejného zadávání České republiky* [online]. Praha: MMR ČR, [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/nsvz/uvodni-stranka>
- Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Podpora a rozvoj regionu – pevnostní města Terežín a Josefov* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/pevnostni-mesta-terezin-a-josefov>
- Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. Praha: MMR ČR, [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://mmr.gov.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/regionalni-rozvoj/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>
- Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030* [online]. Praha: MZ ČR, 2020 [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/finalni-dokument-strategickeho-ramce-rozvoje-pece-o-zdravi-v-ceske-republice-do-roku-2030-a-jeho-implementacni-plan/>.
- Ministerstvo zdravotnictví České republiky. *Národní plán rozvoje geriatrické péče v České republice do roku 2035* [online]. Praha: MZ ČR, [cit. 2026-02-05]. Dostupné z: <https://mzd.gov.cz/narodni-plan-rozvoje-geriatricke-pece-v-ceske-republice-do-roku-2035/>

PŘÍLOHA Č. 1 MONITORING DOTAČNÍCH PROJEKTŮ

Evropské zdroje financování

INFRASTRUKTURA CESTOVNÍHO RUCHU V JOSEFOVĚ

Z IROPu 21–27 je plánován projekt na nové informační centrum pro Josefov jakožto součást širšího projektu „Živý Bastion I“ (jehož zbytek je financován převážně ze Systémového programu). Projekt na infocentrum byl přihlášen do **81. výzvy IROP – Cestovní ruch – specifický cíl 4.4 (MRR)** a jeho vlastní realizace se plánuje na období 2026–2028. Zahájení provozu infocentra je předpokládáno v roce 2029.

Infocentrum bude umístěno v památkově chráněném torzu bývalé **Hradecké brány** v Josefově, konkrétně v objektu tzv. Torza Hradecké brány a navazujících jednoduchých kasáren, na strategickém vstupním místě do pevnostního města. Projekt je připravován se záměrem **vybudování centrálního turistického informačního bodu**, který zajistí komplexní informační servis pro návštěvníky i obyvatele města, sjednotí dosud rozdrobenou nabídku cestovního ruchu v Josefově a podpoří udržitelný rozvoj památkového území.

Stezka pro chodce a cyklisty v ulici Průmyslová

Z IROPu 21–27 byl zrealizován projekt „Stezka pro chodce a cyklisty v ulici Průmyslová, Jaroměř“. Jedná se o stezku od železničního přejezdu směrem do Josefova. Práce probíhaly v období květen 2024 – únor 2025. Celkové způsobilé výdaje činily přibližně **1,76 mil. Kč**, přičemž 1,67 mil. Kč bylo hrazeno z prostředků EU. V rámci projektu byla vybudována nová stezka pro chodce a cyklisty v ulici Průmyslová, která propojuje stávající pěší a cyklistické trasy a zajišťuje bezpečný pohyb obyvatel mezi klíčovými částmi města. V blízkosti tohoto projektu byl v době červenec až srpen 2022 realizován projekt „Stezka v ul. Průmyslová, Jaroměř“ – ten významně přispěl bezpečnému a dostupnému pěšímu a cyklistickému propojení k soutoku Labe a Metuje pod Josefovem. Uznatelné náklady tohoto projektu činily **4 mil. Kč** a **příspěvek ze SFDI ve výši 3,5 mil. Kč** odpovídal 85 % uznatelných nákladů. Oba projekty výrazně usnadnily pěší a cyklistickou dopravu z nádraží do Josefova.

Oživení pevnosti Josefov

Z IROPu 14–20 byl zrealizován projekt „Oživení pevnosti Josefov“. Práce probíhaly v období únor 2019 – červenec 2022. Celkové způsobilé výdaje činily přibližně **105 mil. Kč**, přičemž 89,25 mil. Kč bylo hrazeno z EFRR a 15,75 mil. Kč z českých veřejných zdrojů. Celkové stavební náklady na tuto lokalitu v daném čase včetně DPH byly téměř **147 mil Kč** a podíl města byl tedy cca 42 mil Kč (pouze za stavební část). V rámci projektu byla provedena **stavební obnova Bastionu IV**, rekonstrukce zdejší **prachárny**, sanace

a oprava **kurtiny mezi Bastiony III a IV** a obnova **Ravelinu XIII**. Zásahy zahrnovaly statické zajištění zdiva, opravy kamenných a cihelných konstrukcí, sanaci vlhkosti a úpravy umožňující bezpečné zpřístupnění objektů veřejnosti. Bastion IV nyní slouží činností **Umělecké kolonie Bastion IV** a je přístupný pro veřejnost. Ravelin XIII je taktéž využíván, a to zejména pro kulturní akce – je rovněž v centru dění každoročního festivalu Brutal Assault. Projekt získal v roce 2023 významné ocenění NPÚ PATRIMONIUM PRO FUTURO za péči o památky v kategorii Obnova památky.

JOSEFOVSKÉ LOUKY: SLAVÍKOVSKÝ PTAČNÍK

Z OP ŽP 14-20 byl realizován projekt „Josefovské louky: Slavíkovský ptačník“. Projekt probíhal od 5. 8. 2017 do 1. 3. 2019 a jeho cílem bylo podpořit zvláště chráněné druhy živočichů, zejména mokřadní ptáky, v Ptačím parku Josefovské louky. Celková částka projektu činila **2,13 mil. Kč**, z toho 1,8 mil. Kč byla dotace z EU a 320 tis. Kč tvořily národní soukromé zdroje. V rámci projektu byl v inundačních kotlinách pevnosti vybudován Slavíkovský ptačník – soustava různě velkých tůní, které zlepšují přirozené funkce krajiny, například retenční schopnost území. Projekt zahrnoval také environmentální výchovu a osvětu návštěvníků a podporoval informovanost veřejnosti o významu ochrany mokřadních biotopů.

Josefov – regenerace zeleně v historickém centru pevnostního města

Z OP ŽP 7-13 (PO6) byl realizován projekt „Regenerace zeleně v historickém centru pevnostního města Josefov“. Projekt probíhal v letech 2009–2013 a jeho cílem byla komplexní obnova a stabilizace veřejné zeleně v historickém jádru Josefova, které je součástí města Jaroměř. V rámci projektu bylo ošetřeno přibližně **1 600 stromů**, **vysazeno 519 nových dřevin** a odstraněny rizikové stromy. Regenerace se týkala více než **32 ha veřejných ploch**, včetně **téměř 7 km historických stromořadí**. Součástí projektu bylo také **vybudování automatických závlahových systémů** na Masarykově náměstí. Tyto systémy jsou nutné kvůli nepříznivým klimatickým podmínkám na náměstí, resp. nízké hladině spodní vody, které dlouhodobě bránilo ujmoutí nových stromů. Celkové náklady projektu činily **24,06 mil. Kč bez DPH**, přičemž většina financí byla hrazena z prostředků EU, doplněných o podporu Státního fondu životního prostředí ČR a vlastní zdroje města Jaroměř.

ORNITOLOGICKÝ PARK JOSEFOVSKÉ LOUKY – 1. ČÁST

Z OP ŽP 7–13 byl zrealizován projekt „Ornitologický park Josefovské louky – 1. část“. Realizace probíhala od 30. 10. 2009 do 13. 9. 2010 a jeho cílem byla ochrana ohrožených ptačích druhů, obojživelníků a dalších živočichů a rostlin na nivních loukách mezi Starou a Novou Metují. Celkové proplacené finanční prostředky činily **840 094 Kč**, z toho 642 673 Kč poskytla EU, 113 412 Kč veřejné zdroje ČR a 84 009 Kč soukromé zdroje. Projekt zahrnoval opatření pro podporu druhové rozmanitosti území a propagaci aktivit pro veřejnost prostřednictvím organizovaných akcí, filmu a internetu.

Pevnosti bez hranic I

Z programu INTERREG Česko–Polsko 2014–2020 byl realizován projekt „Pevnosti bez hranic I“. Práce probíhaly v období **prosinec 2016 – červen 2017**. Celkové způsobilé výdaje projektu činily **32,8 tis. EUR**, přičemž 27,9 tis. EUR bylo hrazeno z EFRR a 4,9 tis. EUR z českých a polských veřejných zdrojů. V rámci projektu byla realizována opatření zaměřená na zvýšení turistické atraktivity pevností Josefov a Kłodzko, obohacení prohlídkových tras a propagaci historického dědictví obou pevností. Projekt zahrnoval také výměnu zkušeností mezi partnery a přípravu propagačních materiálů.

Pevnosti bez hranic II

Z programu INTERREG Česko–Polsko 2021–2027 je realizován projekt „Pevnosti bez hranic II“. Probíhá od **listopadu 2024** a jeho cílem byl další rozvoj a zpřístupnění pevností Josefov a Kłodzko pro návštěvníky. Celkové způsobilé výdaje projektu činí **2,14 mil. EUR**, přičemž 1,71 mil. EUR bylo hrazeno z EFRR a 0,43 mil. EUR z českých a polských veřejných zdrojů. V rámci projektu bylo plánováno vybudování nové prohlídkové trasy v pevnosti Kłodzko, vytvoření nové stálé expozice v Josefově a úprava relaxační zóny pro turisty. Projekt zahrnoval modernizaci a zpřístupnění historických objektů, podporu přeshraniční spolupráce a posílení turistického ruchu.

FORTE CULTURA

Z programu INTERREG CENTRAL EUROPE byl zrealizován projekt „FORTE CULTURA“ zaměřený na podporu a propagaci pevnostního kulturního dědictví v zemích střední Evropy. Projekt probíhal od 1. 7. 2012 a do 31. 12. 2014. Celkový rozpočet projektu byl **1,626 mil. EUR**, přičemž EFRR poskytl 1,28 mil. EUR. Projekt byl koordinován městem **Kostrzyn nad Odrą (Polsko)** a do projektu bylo zapojeno více než 12 partnerů z 8 evropských zemí, včetně města Jaroměř / pevnosti Josefov. Výstupem projektu bylo mimojižné úspěšné založení dodnes fungující organizace FORTE CULTURA e. V.

HISTORICKÉ REKONSTRUKCE – Společný turistický produkt v česko-polském příhraničí

Z programu INTERREG Česká republika – Polsko 2007–2013 byl realizován projekt „Historické rekonstrukce – společný turistický produkt v česko-polském příhraničí“. Projekt probíhal od 1. 4. 2008 do 31. 3. 2011 a jeho cílem bylo vytvoření společného přeshraničního kulturně-vzdělávacího produktu založeného na historických rekonstrukcích. Celkové proplacené finanční prostředky činily **8,5 mil. Kč**, z toho 3,6 mil. Kč poskytla EU. V rámci projektu spolupracovalo devět partnerů – města **Kłodzko, Nysa, Świdnica, Stoszowice, Kędzierzyn Koźle, Josefov-Jaroměř, Králíky, Zlaté Hory a Výbor pro udržování památek**. Projekt se zaměřil na propagaci historie válek a opevnění na česko-polském pohraničí. Dále byly např. organizovány „živé hodiny dějepisu“ ve školách.

ROVNÝ PŘÍSTUP KE VZDĚLÁNÍ V DDM KLÍČ

Cílem obou projektů bylo přispět k zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání pro všechny účastníky zájmového vzdělávání. Velký důraz je činěn na vzdělávání pracovníků školského zařízení a na zavádění inovativních metod výuky. První projekt byl realizován od 1.7.2023 do 30.9.2025 s celkovou výší podpory 1 350 675 a projekt s pořadovým číslem II. je realizován v období od 1. 10. 2025 do 30. 9. 2028 s výší dotace 516 420 Kč (Výzva č. 02_24_034 – Podpora škol formou projektů zjednodušeného vykazování – Šablony pro MŠ a ZŠ II.)

DOBROTA JOSEFOV

Z Operačního programu Zaměstnanost plus 2021–2027 je realizován projekt „DOBROTA JOSEFOV“, který je financován z Evropského sociálního fondu plus (ESF+). Projekt je zaměřen na podporu zaměstnanosti a sociální integrace osob znevýhodněných na trhu práce v Josefově. Příjemcem je integrační sociální podnik DOBROTA JOSEFOV s.r.o. V rámci projektu vznikla nová restaurace se sedmi pracovními místy určenými pro osoby z cílových skupin. Projekt zahrnuje nejen samotné zaměstnávání, ale také intenzivní podporu rozvoje pracovních návyků, sociálních a profesních dovedností a posílení samostatnosti zaměstnanců. Celkové náklady projektu činí **6 mil. Kč**, z toho 4,6 mil. Kč je hrazeno z prostředků EU. Projekt tak přispívá k posílení ekonomiky v Josefově, ke zlepšení kvality života místních obyvatel a k rozvoji inkluzivního a udržitelného zaměstnávání v regionu.

KREATIVNÍ UČENÍ V OBLASTI RECYKLACE A UPCYKLACE

Z komponenty NPO Ministerstva kultury byl realizován projekt „Kreativní učení v oblasti recyklace a upcyklace“. Projekt **Umělecké kolonie Bastion IV** se zaměřil na rozvoj kreativního vzdělávání a environmentální osvěty prostřednictvím praktických aktivit v oblasti recyklace a upcyklace. Celkové náklady projektu činily **575 520 Kč**, přičemž 572 520 Kč bylo hrazeno z NPO (Výzva č. 3/2022 – Podpora projektů kreativního učení, komponenta 4.5). V rámci projektu byly realizovány vzdělávací workshopy a kreativní dílny využívající odpadové materiály, které umožnily účastníkům osvojit si praktické dovednosti, řemeslné techniky a principy cirkulární ekonomiky. Projekt přispěl k posílení role Bastionu IV jako místa pro inovativní vzdělávání, komunitní setkávání a udržitelnou kreativní činnost.

Krajské zdroje financování

KPG01 – Podpora kulturních aktivit

Z tohoto programu byly v Josefově opakovaně podporovány kulturní a společenské akce zaměřené na oživení pevnostního města a práci s veřejností.

Jednalo se především o dlouhodobý cyklus „**Oživlý Josefov**“, který byl realizován každoročně v letech 2020–2025 (projekty Oživlý Josefov 2020 až 2025, tj. celkem 6 žádostí) s podporou v rozmezí přibližně **44–89 tis. Kč ročně**. Dále sem patří projekt „**Slavnost k příležitosti sto let provázení v josefovském podzemí**“, u něhož byla v roce 2025 podána žádost o podporu. Tyto projekty realizoval **Turistický areál Bastion I a podzemí**.

Příjemcem z tohoto programu je také **Umělecká kolonie Bastion IV**. V roce 2023 byla poskytnuta dotace **100 tis. Kč** s cílem nabídnout občanům Jaroměře a širšího okolí zajímavý program, přilákat do Josefova další návštěvníky a oslovit mladou generaci – z této akce byl podpořen workshop výroby hudebních nástrojů Jana Fišera, divadelní představení Morell, básnický festival BasBas, letní kino Filmy pod pevností, mezinárodní festival irské a skotské hudby Na hradbách a Adventní jarmark.

KPG04 – Obnova historických varhan

Projekt opravy historických varhan v kostele Nanebevstoupení Páně v Josefově byl realizován v letech **2024–2025** za finanční podpory Královéhradeckého kraje z dotačního programu 25KPG04 – Obnova historických varhan. Tento program je určen na obnovu historicky a umělecky cenných varhanních nástrojů, a to včetně těch, které nejsou samostatně prohlášeny kulturní památkou, pokud jejich stáří k 31. 12. 2024 dosahuje minimálně 80 let. Dotaci mohou čerpat vlastníci historických varhan, přičemž minimální výše podpory činí 50 000 Kč, maximální 500 000 Kč a dotace může pokrýt nejvýše 50 % celkových způsobilých výdajů. V případě josefovských varhan činily celkové náklady na opravu přibližně **1,6 mil. Kč bez DPH**, z čehož Královéhradecký kraj přispěl částkou 736 tis. Kč (rozdělenou do dvou let). Opravený nástroj dnes opět slouží jak liturgickým účelům, tak kulturním a koncertním aktivitám, čímž přispívá k oživení kulturního života v Josefově.

KPG06 – Podpora činnosti muzeí a galerií

Program 25KPG06 byl využit k podpoře rozvoje galerijní činnosti a zkvalitnění podmínek pro prezentaci výtvarného umění. V rámci tohoto programu byl realizován projekt „Kvalitní mobiliář do našich galerií“, který se zaměřil na rozšíření stálé expozice prací výtvarně činných členů spolku v Galerii Prachárna v **Umělecké kolonii Bastion IV**. Dotace byla využita na pořízení výstavních panelů, soklů, vitrín a osvětlení, což umožnilo profesionálnější instalaci a prezentaci vystavených děl. Celkové náklady projektu činily **122 793 Kč**, přičemž poskytnutá dotace dosáhla výše 92 000 Kč. Projekt přispěl ke zvýšení kvality galerijního provozu, zlepšení návštěvnického komfortu a k dlouhodobému rozvoji kulturní nabídky v Josefově.

KPG09 – Kreativní vouchery pro kulturní dědictví

Program KPG09 byl využit pro projekty propojující kulturní dědictví s kreativními profesemi a moderní prezentací památek. V Josefově z něj vznikly například projekty „Josefov očima grafického studia Upupaepop“ (2023) a „Propagace MKS Jaroměř s přesahem na architekturu památek“ (2022). V roce 2024 byl z tohoto programu podpořen projekt „Kniha 100 let provázení v pevnosti Josefov“ částkou **57 tis. Kč**. V roce 2025 byla podána žádost na projekt „Herní prvky na prohlídkovou trasu a na programy pro školy“. Podpora se zde pohybovala zhruba mezi **57–69 tis. Kč** na projekt.

KPG50 – Podpora trvalých záštít v oblasti kultury

Z programu KPG50 byla v roce 2025 podána žádost na projekt „Oživlý Josefov 2026“, jehož cílem je dlouhodobé a systematické kulturní působení v pevnostním městě. Program je určen pro stabilní kulturní aktivity s dlouhodobým přesahem a kontinuitou. Obdobnou formu záštity má i festival Brutal Assault.

RGIO2 – Dotace na individuální účel – jednorázové akce

V roce 2024 byly čerpány dotace na podporu jednorázových akcí, organizovaných pod záštitou Umělecké kolonie Bastion IV. Jednalo se o 2. ročník mezinárodního folkového festivalu Na hradbách, zaměřeného na lidovou hudbu a tance Velké Británie, Irsko a Severní Ameriky (výše dotace **90 tis. Kč**) a dále pak na 1. mezinárodní sympozium fresky, kdy probíhala malba fresek na zeď „stodoly“ v Bastionu IV. Účastnili se malíři z ČR a z Itálie (výše dotace **60 tis. Kč**).

CRGU3 – Podpora budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

Tento program byl využit na konkrétní infrastrukturní investici – projekt „Vybudování technického zázemí pro cykloturisty v Turistickém areálu Bastion I a podzemí v Josefově“, který byl ukončen v roce 2023 s podporou **50 133 Kč**. Projekt přispěl ke zkvalitnění zázemí pro návštěvníky a podpoře udržitelného cestovního ruchu.

JOSEFOV
PEVNOSTNÍ MĚSTO

